

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิกซอว์ กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ และเพื่อเปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิกซอว์กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

วิธีดำเนินการวิจัย ใช้กลุ่มตัวอย่าง ตามสภาพจริง (Intrat group) เป็นโรงเรียนที่เปิดสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีจำนวน 3 โรงเรียนสุ่มอย่างง่าย 2 โรงเรียน ซึ่งเป็นโรงเรียนที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน มีจำนวน นักเรียนในชั้นเรียนเท่ากัน คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนใกล้เคียงกันและอยู่ในกลุ่มโรงเรียนเดียวกัน สุ่มอย่างง่ายมา 2 ห้อง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 คือ โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ อำเภอพระนครศรีอยุธยา กลุ่มโรงเรียนเพนียด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 24 คน และโรงเรียนลุมพลีชนูปถัมภ์ อำเภอพระนครศรีอยุธยา กลุ่มโรงเรียนเพนียด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 24 คน การเลือกกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมใช้วิธีจับฉลาก ผลปรากฏว่านักเรียนโรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ เป็นกลุ่มทดลองจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิกซอว์และ นักเรียนโรงเรียนลุมพลีชนูปถัมภ์ เป็นกลุ่มควบคุม จัดการเรียนรู้อย่างปกติตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิกซอว์ และแผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ แบบสอบถามวัด เจตคติต่อสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของ (ปาริฉัตร ภูมุลนา. 2547 : 53-54) ที่มีค่าความเชื่อมั่น 0.94 วิเคราะห์ข้อมูลและการตรวจสอบสมมติฐานโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมแบบหลายตัวแปร ซึ่งใช้คะแนนจากแบบสอบถามวัดเจตคติต่อสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และความฉลาดทางอารมณ์ก่อนทดลองเป็นตัวแปรร่วม

สรุปผลการวิจัย

ผลการครั้งนี้พบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิกซอว์สูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มที่จัดการเรียนรู้แบบปกติมี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

.05 โดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิกซอว์ค่าเฉลี่ย สูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

2. ความฉลาดทางอารมณ์ของกลุ่มที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิกซอว์สูงกว่าความฉลาดทางอารมณ์ของกลุ่มการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยความฉลาดทางอารมณ์ของกลุ่มที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิกซอว์ค่าเฉลี่ยสูงกว่าความฉลาดทางอารมณ์ของกลุ่มการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

อภิปรายผล

จากการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิกซอว์ กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิกซอว์สูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิกซอว์สูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 1 ที่ตั้งไว้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิกซอว์สูงกว่าการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดที่ว่า การเรียนแบบร่วมมือส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ที่ดีขึ้น และความรู้นั้นจะคงทนถาวร (ชูศรี สนิทประชากร. 2534 : 46-47) การเรียนแบบร่วมมือเทคนิคจิกซอว์ จะทำให้ผลสัมฤทธิ์ของการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น (สมศักดิ์ ขจรเจริญกุล. 2538 : 21-22) ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจากเทคนิคการเรียนแบบร่วมมือจะช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยทั้ง นักเรียนเก่งช่วยเหลือนักเรียนช้า (สุมณฑา พรหมบุญ. 2540 : 59) สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กนกพร แสงสว่าง (2540 : 60-61) ที่พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอว์มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ (กรวรรณ กันยะพงษ์. 2529 : 52) ที่พบว่า นักเรียนที่เรียนแบบร่วมมือเทคนิคจิกซอว์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนแบบดั้งเดิมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของกลุ่มที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิกซอว์สูงจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของกลุ่มการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อาจเนื่องมาจากการเรียนแบบร่วมมือเทคนิคจิกซอว์ เป็นการจัดให้ผู้เรียนที่มีความแตกต่างกันกลุ่มละ 4 คน เรียนรู้ร่วมกัน โดยผู้สอนแบ่งบทเรียนเป็นเรื่องย่อ ๆ

เมื่อได้รับมอบหมายให้ผู้เรียนแบ่งภารกิจไปศึกษาเรื่องย่อ ๆ และนำผลการศึกษามานำเสนอต่อกลุ่ม (กนกพร แสงสว่าง, 2540 : 26) การเรียนแบบร่วมมือเทคนิคจิกซอว์ จะช่วยให้ผู้เรียนรู้จักสร้างสรรค์ความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความคิด ขอมรับและปรับเปลี่ยนความคิดของตนเองกับสมาชิกภายในกลุ่มการทำงานร่วมกัน มีปฏิสัมพันธ์ในสังคมช่วยให้มองเห็นตนเอง รู้จักทัศนคติ คุณค่าและความสามารถของตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ สร้างบุคลิกภาพความเชื่อมั่นและรู้จักตนเองมากขึ้นและช่วยสร้างกระบวนการเรียนรู้และความคิดสร้างสรรค์รู้จักคิดอย่างมีเหตุผลและเรียนรู้ทักษะการแก้ปัญหาเป็นกระบวนการทางความคิดระดับสูง ซึ่งจะนำผู้เรียนไปสู่การสร้างภาระงานแบบผู้ใหญ่ (กุลยาเบญจกาญจน์, 2538 : 18) ซึ่งสอดคล้องกับวิสัยทัศน์สาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมที่กำหนดว่า สาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เป็นศาสตร์บูรณาการที่มุ่งให้เยาวชนเป็นผู้ศึกษา พร้อมทั้งจะเป็นผู้นำ เป็นผู้มีส่วนร่วมและเป็นพลเมืองที่ดีมีความรับผิดชอบ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544 : 7-8) และสอดคล้องกับหลักการเรียนการสอนสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมที่มีได้มุ่งให้ผู้เรียนรับแต่ความรู้ด้านเนื้อหาวิชาแต่เพียงอย่างเดียว แต่จะเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการเผชิญกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

รูปแบบวิธีการสอนรวมทั้งเทคนิคการสอนเน้นการจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ (วิเชียร อำพนรักษ์, 2535 : 50-62) สำหรับวิธีการจัดการเรียนรู้แบบปกติ เป็นการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรที่โรงเรียนกำหนดไว้ ซึ่งมักจะประกอบด้วย ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นสอน และขั้นสรุปส่วนใหญ่ มักจะใช้วิธีสอนแบบบรรยาย หรือวิธีการสอนแบบอภิปรายกลุ่ม นำเสนอผลงานจากการค้นคว้า แล้วแต่ลักษณะรายวิชาที่โรงเรียนกำหนด (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1, 2547 : 5-6) สมาชิกไม่มีความรับผิดชอบร่วมกัน ทักษะทางสังคมถูกละเลยไม่ได้รับการสอนถูกละเลยไม่สนใจในการทำงานกลุ่มของนักเรียน ไม่เน้นวิธีการทำงานกลุ่ม (พรณรศรี เเงาธรรมสาร, 2533 : 35-36) จะเห็นได้ว่า วิธีสอนแบบร่วมมือเทคนิคจิกซอว์เป็นวิธีที่เหมาะสมและส่งเสริมให้การเรียนการสอน สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมมากกว่าวิธีการจัดการเรียนรู้แบบปกติ จึงเป็นเหตุผลสนับสนุนผลการวิจัยที่พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของกลุ่มที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิกซอว์สูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

2. การศึกษาเปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิกซอว์ กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ จากผลการวิจัย พบว่าความฉลาดทางอารมณ์ของกลุ่มที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิกซอว์สูงกว่าความฉลาดทางอารมณ์ของกลุ่มการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องตามสมมติฐานข้อ 2 ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเหตุผลดังต่อไปนี้

หลักการของการเรียนแบบร่วมมือ ที่เน้นการมีปฏิสัมพันธ์ที่ส่งเสริมซึ่งกันและกัน ต้องฝึกในเชิงสถานการณ์ให้ทดลองเรียนรู้ ปฏิบัติ และทราบผลการแสดงออก การพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ที่ดีเป็นผลจากการสามารถปฏิบัติได้ไม่ใช่ว่าเพียงแต่รู้ เข้าใจ อาจทำได้โดยให้พบกับสถานการณ์จริง ควรทำการฝึกเป็น รายบุคคลร่วมกันกับกิจกรรมสัมพันธ์ในกลุ่มเล็ก ๆ เริ่มจากการสร้างแรงจูงใจที่ดี ชี้ชวนให้ปฏิบัติการแสดงออก การให้คู่ต้นแบบ เปิดโอกาสให้ฝึกในสถานการณ์ต่าง ๆ และ มีการแจ้งรายงานผล ซึ่งอาจเริ่มต้นจากการฝึกมนุษย์สัมพันธ์ขั้นพื้นฐาน กิจกรรมที่จัดอาจเป็นเกมส์ กิจกรรมคู่ กลุ่มสัมพันธ์ การเล่นเกม การสวมบทบาทหรือสถานการณ์จำลอง (กรมสุขภาพจิต. 2545 : 79-80)

การเรียนแบบเทคนิคจิกซอว์มีลักษณะพิเศษ คือ มีการแลกเปลี่ยนให้ข้อมูลย้อนกลับ การอธิบายความรู้ให้แก่เพื่อนในกลุ่มฟัง เปิดโอกาสให้สมาชิกเสนอความคิดใหม่ ๆ เพื่อแลกเปลี่ยนที่เหมาะสมที่สุด นักเรียนควรได้รับการฝึกทักษะในการสื่อสาร การเป็นผู้นำ การไว้วางใจผู้อื่น การตัดสินใจ การแก้ปัญหา สัมพันธภาพ เห็นใจผู้อื่นและรับผิดชอบ ครูควรจัด สถานการณ์ที่จะส่งเสริมให้นักเรียน เพื่อให้ นักเรียนสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ(จอห์นสันและจอห์นสัน (Johnson and Johnson. 1990 : 4) การเรียนรู้แบบความร่วมมือทำให้นักเรียนมีความเข้าใจลึกซึ้ง เรียนด้วยความเพลิดเพลิน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น เห็นคุณค่าและภาคภูมิใจในตนเอง พัฒนาทักษะความเป็นผู้นำ การสื่อสาร และการเข้าสังคม

การจัดการเรียนรู้แบบปกติจะยึดหนังสือหรือตำราเป็นหลัก ครูเป็นผู้ป้อนความรู้ให้นักเรียน เพื่อให้ นักเรียนจำไปทำข้อทดสอบ โดยนักเรียนเองไม่มีโอกาสเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง และนักเรียนไม่กล้าแสดงออก อาจกล่าวได้ว่าแนวทางและหลักการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์จะสอดคล้องกับแนวทางและหลักการเรียนแบบความร่วมมือ มากกว่าแนวทางและหลักการจัดการเรียนรู้แบบปกติ จึงทำให้ความฉลาดทางอารมณ์ของกลุ่มที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิกซอว์สูงกว่าความฉลาดทางอารมณ์ของกลุ่มการจัดการเรียนรู้แบบปกติ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ (อภิษฎา ดวงจันทร์. 2544 : 49) ที่พบว่า นักเรียนมีความฉลาดทางอารมณ์เพิ่มขึ้นหลังจากได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และจากผลการวิจัยครั้งนี้ที่พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิกซอว์สูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มการจัดการเรียนรู้แบบปกติ แสดงให้เห็นว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีผลต่อความฉลาดทางอารมณ์ ทั้ง 3 ด้าน คือ เก่ง ดี และสุขซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยที่พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับคะแนนรวมจากการวัดความฉลาดอารมณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (วีระวัฒน์ ปันนิตามัย. 2542 : 112-118) และสอดคล้องกับผลวิจัยที่พบว่า เด็กห้องเก่งมีแนวโน้มที่

จะมองตนเองว่ามีความฉลาดทางอารมณ์ (ความพึงพอใจ ความคิดแง่บวก ความรับผิดชอบ น้ำใจ เป็นต้น) (เทอดศักดิ์ เดชคง. 2542 : 59-60)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอน

1.1 การนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้การเรียนแบบร่วมมือเทคนิคจิกซอร์มาใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูต้องศึกษา หลักการ เป้าหมายให้ชัดเจน และเลือกเทคนิคของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือให้เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้และวัยของผู้เรียน

1.2 ครูผู้สอนต้องเข้าใจบทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิกซอร์ว่าบทบาทของครูนั้นเปลี่ยนจากการเป็นผู้ควบคุมชั้นมาเป็นผู้คอยแนะนำ และเป็นผู้จัดบรรยากาศและสถานการณ์ต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัย

2.1 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิกซอร์กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ในสาระอื่น ๆ นอกเหนือจากสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และกับนักเรียนในระดับชั้นอื่น ๆ

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยผลการเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคจิกซอร์ร่วมกับทักษะทางสังคมด้านอื่น ๆ

2.3 ควรมีการวิเคราะห์แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ ด้านย่อยในแต่ละด้าน

2.4 ควรมีการศึกษาแบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มและนำมารายงานผล